

گزارش

«آرمان ملی» از توانایی‌های زنان برای حضور در مدارج بالای مدیریتتی گزارش می‌کند

ریاست‌جمهوری زنان و موانع پیش‌رو
◀ زهرا شجاعی: باید سد ورود زنان به انتخابات ریاست جمهوری، شکسته شود

آرمان ملی – هر چند عده‌ای با تکیه با قانون اساسی و تفسیر مطلوب خود از کلمه رجل سیاسی از حضور زنان در انتخابات جلوگیری می‌کنند اما اگر به این نکته‌یابور داشته باشیم که زنان توانایی حضور و فعالیت در همه عرصه‌ها را هم‌پای مردان دارند و می‌توانند شایستگی‌های خود را نشان دهند آن زمان است که با تغییر درست از رجل سیاسی امکان حضور در انتخابات ریاست‌جمهوری فراهم می‌شود. کاندیداتوری مرحومه اعظم طالقانی در ۲ دوره از انتخابات ریاست‌جمهوری نشان از این داشت که زنان نیز می‌توانند در این عرصه حضور یابند و نباید آنها را از این حق محروم کرد؛ حتی که شاید برخی مسئولان بر زنان جاری‌کنند اما در مقام عمل آن را اجرامی‌کنند.

▶ ظرفیت‌های بالای زنان

زنان به عنوان قشری که نیمی از جامعه را تشکیل می‌دهند در ۴ دهه گذشته پس از انقلاب توانسته‌اند توانایی‌های خود را به خوبی نشان دهند و در عرصه‌های مختلف هم‌پای مردان به فعالیت‌های مختلف بپردازند. هر چند هنوز برخی نظرات بسته پیرامون اینکه زنان باید صرفاً در خانه بمانند و در فعالیت‌های اجتماعی وسیاسی مشارکت نداشته‌باشند وجود دارد و برخی جریانات نیز آن را نمایندگی می‌کنند. اما امروز قاطبه جامعه به این درک رسیده که نمی‌توان زنان را از حقوق‌حقه خود در ساحت‌های مختلف سیاسی،اجتماعی، آموزشی، ورزشی و... محروم ساخت.از همین‌رواست که طی سال‌های اخیر شاهد درخشش بانوان در عرصه‌های بین‌المللی بوده‌یم و در عرصه‌های مدیریتی نیز رشد و پیشرفت چشمگیری زنان را به عینه دیده‌ایم.از مدیریتی و اجرایی ندادیم؛ اگر نگاه جنسیتی از این‌جور باشد شوشه‌شاید زنان عملکرد بهتری از مردان در برخی عرصه‌ها داشته باشند. هر چند در دوره‌ای نیز شاهد وزیر زن بودهایم اما در دوره‌های بعدی با فشارهای وارد تمام‌نیافته‌است. در این راستا بسیار مطرح می‌شود زنان که قابلیت‌های مختلف مدیریتی و اجرایی بالایی دارند چرا نباید بتوانند در انتخابات ریاست‌جمهوری کاندیدا شوند و بستی مثل ریاست‌جمهوری را تجربه‌کنند. از آنجایی که کشورهای مختلف این مساله امری عادی تلقی می‌شود. اما در کشورمان به خاطر برخی قرائت‌ها حضور زنان در برخی پست‌ها با مقاومت‌هایی روبرو می‌شود. به خصوص اینکه مخالفان نیز هر زمان صحبت از ریاست‌جمهوری زنان به میدان آمده بحث کهنه‌رجل سیاسی را مطرح کرده‌اند و با قرائت خودخواسته از آن، پای زنان را از حضور در انتخابات ریاست‌جمهوری بریده‌اند. در حالی که بالاخره باید این حق برای زنان نیز پدید آید و آنها بتوانند با مردان به رقابت بپردازند.

▶ موضع زنان در برنامه‌های کاندیداهای

یک فعال سیاسی اصلاح‌طلب در خصوص آخرین فعالیت‌های مجمع زنان اصلاح‌طلب، اظهار کرد: مجمع زنان اصلاح‌طلب به عنوان یکی از احزاب جبهه اصلاحات به تناسب فضای سیاسی کشور، که فعالیت‌دوران انتخاباتی،اقتصادی‌کنند،جلسات مجوز افزایش داده است و موضوع انتخابات یکی از دستورجلسات ثابت مجمع طی یک ماه اخیر بوده است. زهرا شجاعی گفت: علاوه بر این مجمع در رابطه با انتخابات ریاست‌جمهوری که ما معتقدیم باید سد ورود زنان به انتخابات ریاست‌جمهوری، شکسته شود و ما در مرحله ثبت‌نام باقی‌مانیم، یکی از موضوعات مورد بررسی است که درباره آن بحث و گفتگو کو انجام شده و گام‌هایی که ما را به نقطه‌نهایی می‌رساند، بررسی شده و موارد قانونی مانندتفسیر اصل ۱۵ قانون اساسی بافکار عمومی و شناسایی نیروهای مورد بحث و گفتگو و تقو قرار گرفته‌است اما تاکنون به کاندیدایی اجماعی درباره زنان نرسیده‌ایم گرچه می‌دانیم موانع دیگری غیر از شناسایی کاندیدا وجود دارد. دبیر کل مجمع زنان اصلاح‌طلب در خصوص انتخابات شوراها نیز بیان کرد: در درباره انتخابات شوراها نیز مجمع زنان اصلاح‌طلب کمیته ویژه‌ای را تشکیل داده تا با حضور اعضای مجمع، که عضو شورا هستند و برخی دیگر از صاحب‌نظران در حوزه‌های انتخاباتی شوراها، ثبت‌نام خانم‌ها را در این زمینه رصد کنند. شجاعی بیان کرد: مجمع زنان اصلاح‌طلب در چارچوب فعالیت‌های ائتلاف احزاب زنان اصلاح‌طلب(صدف) برخی از این موضوعات را مورد بررسی قرار داده است و تلاش ما بر این است که از کاندیداهای ریاست‌جمهوری بخواییم موضع خود را در ارتباط با بحث زنان در برنامه‌های آتی خود مطرح‌کنند و تأکید ما بر انتخاب معاون اولی از بین خانم‌ها و بهره‌مندی از نیروی مدیریتی زنان در سطوح بالا و استانداری‌ها و معاونت‌های ریاست‌جمهوری است.

▶ انتخاب زن، یک فرآیند تدریجی

دبیر کل مجمع زنان اصلاح‌طلب عنوان کرد: ما به تأیید صلاحیت بانوان توسط شورای نگهبان خوش‌بین نیستیم اما معتقدیم عدم‌خوش‌بینی ما نباید مانع از فعالیت‌مان شود. انتخاب یک زن به عنوان رئیس‌جمهور یک فرآیند تدریجی است که نیازمند برداشتن گام‌های مضموم و با برنامه طی زمانی طولانی است. بنابراین اولین گام که ثبت‌نام است توسط مرحومه خانم طالقانی برداشته واین سد شکسته‌شده است.وی اظهار کرد: گام دوم، تفسیر رسمی شورای نگهبان از کلمه رجال است. گرچه برخی از صاحب‌نظران خودی از جمله‌خاتم‌جنبیدی معتمدنیاز به تفسیر نادر و طبق استنادات حقوقی گفتند که انتخاب این کلمه به دلیل حذف شرط ذکوریت بوده است. بنابراین ذکر کلمه رجال به دلیل گسترش دایره انتخاب اشخاص بوده است. شجاعی تصریح کرد: حضور زنان در این مرحله و بررسی صلاحیت‌زنان در شورای نگهبان باید به عنوان مطالبه‌ای عمومی مطرح شود.

یکشنبه

۱۴۰۰۰۲۰۵
۱۳ رمضان ۱۴۴۲/ ۲۵ آوریل ۲۰۲۱

«آرمان ملی» از نحوه رو‌یکرد اصلاح‌طلبان به انتخابات ریاست جمهوری گزارش می‌کند

حضور اصلاح طلبانه

با چهره شاخص یا شگفتی ساز؟

◀ حسین مرعشی:

کارگزاران شگفتی انتخابات ۱۴۰۰ دقیقه ۹۰ رومی‌کنند

◀ نعیمی پور:

می‌توانیم انتظار یک اتفاق خارق‌العاده را داشته باشیم

▶ آرم‌ان ملی – حمید شجاعی:

انتخابات ریاست‌جمهوری پیش‌رو است و جریان‌های سیاسی نیز در فاصله کمتر از دو ماه تا رسیدن به ۲۸ خرداد ۱۴۰۰ برنامه‌های خود را جهت حضور موثر و پرقدردن در راستای کسب پیروزی به کار می‌پندند تا در نهایت به مشارکت پایین مردم نیز به موفقیت می‌رسند، بالعکس خود را با مردم و مشارکت‌شان تعریف می‌کنند و به شرط حضور مردم در انتخابات و حمایت از آنها است در جهت مشارکت در انتخابات مساعد کنند تا با ارائه برنامه‌های انتخاباتی و حضور در رقابت‌ها بتوانند، نظر مساعد مردم جلب‌کنند. هر چند اصلاح‌طلبان از طرفی هم به دنبال کاندیدایی اجماعی خود می‌گردند و احزاب نیز در این راستا در حال معرفی کاندیدای مدنظر خود به جبهه اصلاح‌طلبان هستند. حسین مرعشی، سخنگوی حزب کارگزاران در این خصوص می‌گوید: «ما با ۴ کاندیدا پیشنهاد خود را به جبهه اصلاحات ارائه می‌کنیم و اسامی را در دقیقه ۹۰ رومی‌کنیم، چون شاید در زمان ثبت‌نام، یکی از دوستان ما ثبت‌نام کند و از شگفتی‌های انتخابات باشد.»

▶ از همراه کردن مردم تا کاندیدای موج ساز

اصلاح‌طلبان در فرصت کمی که تا انتخابات ریاست‌جمهوری در خردادماه دارند، درصددند تمامی تلاش و ظرفیت خود را به کار گیرند تا شاید بتوانند این انتخابات را با موفقیت پشت سر گذاشته و فاتح باشند. کف‌گیرند، این در حالی است که بسیاری از فعالان اصلاح‌طلب شرایط را اقدر هم برای کشتگری فراهم و مناسب نمی‌بینند، به‌خصوص اینکه جامعه نیز نگاه چندان مثبت و مشتاقی به اصلاح‌طلبان و نهاد انتخابات

«آرمان ملی» از چالش در امنیت اجتماعی گزارش می‌کند:

وقت «انتخابات» یاد «حجاب اختیاری» افتادید؟

◀ تازه ترین اظهار نظر جنجالی یکی از کاندیداهای احتمالی علی مطهری: حجاب تقریباً اختیاری است!

▶ موارد غیر شفاف قانونی

مطابق ماده ۶۲۸ قانون مجازات اسلامی «هر کس علناً در نظر و اماکن عمومی و معابر نظاهر به عمل حرامی نماید، علاوه بر کیفر عمل به حبس از ۱۰ روز تا دو ماه یا (۷۴) ضربه شلاق محکوم می‌گردد و در صورتی که مرتکب عملی شود که فقط به حبس از ۱۰ روز تا دو ماه یا تا (۷۴) ضربه شلاق در جرحه‌دار نماید نقص به حبس از ۱۰ روز تا دو ماه یا تا (۷۴) ضربه شلاق محکوم خواهد شد. تبصره: زنانی که بدون حجاب شرعی در معابر و نظار عمومی ظاهر شوند به حبس از ۱۰ روز تا دو ماه و یا از پنجاه هزار تا پانصد هزار ریال جزای نقدی محکوم خواهند شد.» این ماده عموماً در رسانه‌ها به قانون حجاب اجباری شناخته می‌شود. با این حال یکی از مشکلات مرسوم قوانین در ایران، در تفسیر پذیر بودن آنان است و در خصوص این ماده نیز چنین ایراداتی وارد دانسته می‌شود. قانون مجازات اسلامی منظور از «حجاب اسلامی» را تعریف کرده و از همین رو مشکلاتی در مسیر مرحله اجرایی به وجود آمده است. مشخص نبودن حدود دقیق پوشش سبب می‌شود، دست سباطان و ناظران در برخورد سلیقه‌ای باز باشد.

▶ وقتی حجاب سیاسی می‌شود

حجاب درست از بدو اجباری شدن در دهه ۶۰ به امری سیاسی تبدیل شد و در همان زمان نیز جمعیت‌ای با تعداد هر چند اندک، پیرامون آن شکل گرفت. با این حال شاید دهه ۹۰ میزبان بیشترین گلایه‌ها درباره حجاب بود؛ جایی که نامزدهای احتمالی انتخابات ریاست‌جمهوری سده‌هزم نیز درباره آن اعلام موضع کردند. دو روز پیش رستم قاسمی، نامزد احتمالی انتخابات ریاست‌جمهوری در گفت‌وگویی در پاسخ به این پرسش که نظر شما درباره حجاب اجباری چیست گفت: «مردم ما قابل

نیز بپردازند.

▶ اصلاحات با یک کاندیدا وارد می‌شود

یک فعال سیاسی اصلاح‌طلب در ارتباط با رویکرد اصلاح‌طلبان در انتخابات پیش‌رو اظهار داشت: اصلاحات کاندیداهای متعددی دارد که از هفته آینده بحث و بررسی در مورد آنها در جبهه اصلاحات شروع می‌شود و نهایتاً با یک کاندیدا وارد انتخابات می‌شویم. برنا نوش، حسین مرعشی در رابطه با پیش‌بینی فضای انتخابات ۱۴۰۰ به توجه به جو امروز جامعه گفت: مردم تحت‌تأثیر عوامل متعددی نسبت به انتخابات کمی دل‌سرد هستند و این مشکل اصلاح‌طلبان نیست. اصلاح‌طلبان به سهم خود تلاش می‌کنند فضای امیدواری می‌تواند به موفقیت و پیروزی در انتخابات امیدوار باشند. از همین رو است که بسیاری از اصلاح‌طلبان بر لزوم گفت‌وگوی صادقانه با مردم و اقباع افکار عمومی تأکید می‌کنند. نکته دیگر نحوه حضور اصلاح‌طلبان در فرآیند انتخابات است. طی ماه‌های گذشته بسیاری از چهره‌های اصلاح‌طلب بارها نسبت به حضور اصلاح‌طلبانه در انتخابات ریاست‌جمهوری تأکید داشته‌اند؛ اما پرسش اینجاست است که ظرفیت اصلاح‌طلبان به جهت دار بودن کاندیداهای اصلاح‌طلب موح‌ساز، شناخته شده و رای‌آوری، که بتوانند از فیلتر شورای نگهبان بگذرند، چگونه است؟ اسامیا قرار است روی چهره‌های امتحان‌پس داده‌ای چون محمدضا عارف، سرمایه‌گذاری شود یا قرار است با چهره‌هایی محبوب همچون سیدمحمد خاتمی یا محمدجواد ظریف وارد عرصه انتخابات شوند؟ شاید هم بنا است اصلاح‌طلبان در دقیقه ۹۰ چهره‌ای ناشناخته را که شگفتی‌ساز انتخابات شود، نفع و با هم‌راه کردن مردم، انتخابات را به نفع خود رقم زنند. آنچه مسلم است اصلاح‌طلبان دوماهه سختی را پیش‌رو دارند و اگر موفقیت و پیروزی می‌خواهند باید هزینه آن را

در انتخابات و پای صندوق‌های رای کارهایی را که نباید می‌کردیم، کرده‌ایم و بسیار دیر هنگام است اگر الان بخواییم کاری کنیم. زمان را از دست داده‌ایم و امروز باید به مشارکتی کم‌تن‌بدهیم درحالی‌که ۴ سال وقت داشتیم و باید با مردم به درستی رفتار می‌کردیم، باید با مردم همراهی و همدردی می‌کردیم و نکرديم.مرعشی در رابطه با تصمیمات اخیر حزب کارگزاران برای حضور در انتخابات عنوان کرد: ما با ۴ کاندیدا پیشنهاد خود را به جبهه اصلاحات ارائه می‌کنیم و اسامی را در دقیقه ۹۰ رومی‌کنیم؛ چون شاید در زمان ثبت‌نام، یکی از دوستان ما ثبت‌نام کند و از شگفتی‌های انتخابات باشد.

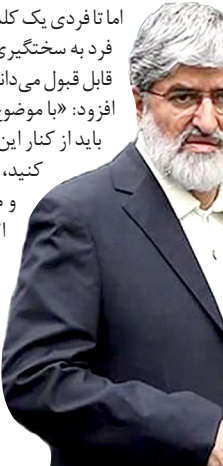
▶ کدایی قدرت اصلاح‌طلبان را به‌جایی نمی‌رساند
یک فعال سیاسی اصلاح‌طلب در خصوص انتخابات پیش‌رو اظهار داشت: حتی اگر کاندیدای اصلاح‌طلبان برنده انتخابات نشود به معنای شکست نیست؛ بلکه به معنی شروع کار با یک رویکرد دقیق‌تر، موثرتر و حضوری بهتر است و اینکه باید اشکالات کار رفع شود. جماران نوحش، محمد نعیمی پور گفت: مشکلی که اصلاح‌طلبان دارند این است که برخلاف انتخابات قبلی دیگر نمی‌توانند موج گسترده‌ای فراهم‌کنند و آن‌موج‌را به سمتی هدایت‌کنند که بتواند تعیین‌کننده نهایی باشد. وی ادامه داد: امروز هم معتقدم با توجه

به فراز و نشیب‌هایی که سیاست و حکومت داشته و خصوصاً بحث‌هایی که در منطقه وجود دارد، شرایط طوری است که ما می‌توانیم انتظار یک اتفاق خارق‌العاده را داشته باشیم. اما هدف و نیت ما در هر صورت باید این باشد که در انتخابات شرکت کنیم. عضو حزب اتحاد ملت افزود: معتقدم حضور در قدرت وقتی میسر می‌شود که قدرتی وجود داشته باشد. یعنی اگر جریان موسوم به اصلاح‌طلب قدرت لازم را داشته باشد زمینه‌ساز نیز می‌شود. حضورش حتی در سخت‌ترین شرایط فراهم می‌شود. اگر اصلاح‌طلبان با توان و قدرت کافی جلو بیایند، هر قدر هم که حکومت به حقوق‌طلبان در حق عمل نکند و موجدیات تضییع حقوق دیگران را فراهم آورد اما وقتی قدرتی وجود دارد، مجبور است آن را به رسمیت بشناسد. وی عنوان کرد: اصلاح‌طلبی برای کشور ضروری است؛ اما معنادار، این نیست که فقط در عرصه سیاسی می‌توان اصلاح‌طلبی را دنبال کرد. با چنین نیست که فقط با شعار دموکراسی می‌توان به اصلاحات رسید. نعیمی پور اظهار کرد: از این رو، بازسازی شرایط برای کسب قدرت بیشتر وظیفه اصلاح‌طلبان است. تا زمانی که اصلاح‌طلبان قدرت را کدایی کنند، به‌جایی نمی‌رسند. باید در دایره قدرت نقشی ایفا کنند تا بتوانند به‌اندازه همان نقش سیاست‌ها و برنامه‌های خود را دنبال کنند. وی تصریح کرد: آقای خاتمی سرمایه‌بسیار بزرگی برای کشور و اصلاح‌طلبان است. از این رو، خیلی باید به چنین اشخاصی که اخلاق، منش، نگاه ملی و احساس مسئولیت دینی دارند، توجه شود.

گفت‌وگو هستند و بسیاری از مشکلات با گفت‌وگو قابل حل است.» او در ادامه نیز خاطره‌ای از خانمچه با بیمارستان تعریف کرد. حدود یک هفته پیش نیز مسعود پزشکیان، دیگر نامزد احتمالی انتخابات، در گفت‌وگویی در پاسخ به سوال خبرنگار درباره وجود حجاب اجباری اظهار کرد: «از نظر قانون که داریم، ولی از نظر واقعیت خیلی‌ها دیگر گوش نمی‌دهند. از نظر علمی و اعتقادی، من معتقدم نباید اجبار کنند، ولی خودم با تمام وجود به حجاب و با حجاب بودن معتقدم، ولی اینکه به‌زور بگوییم نتیجه نمی‌دهد.» او درباره به فرزندم گذاشته‌شدن این موضوع گفت: «این موضوع از نظر من فرارندومی‌نست. این مسائل مربوط به فرهنگ جامعه است و باید آن را با گفت‌وگو حل کرده‌با دعا و فراندوم.»

▶ انتخابات و پوشش

مساله حجاب شهروندان زن ایران به مرحله‌ای کشیده شده است که گویا همه نامزدهای انتخاباتی باید در کنار مسائلی مانند برجام و برنامه اقتصادی درباره آن اظهار نظر کنند. در همین راستا علی مطهری، نامزد احتمالی انتخابات ریاست‌جمهوری که اخیراً سخنران او درباره پوشش زنان حواشی بسیاری داشته، در گفت‌وگویی تصریح کرد: «هر چیز جایی دارد. اینکه فردی با سپورت و بلوز، بیرون بیاید، حجاب اسلامی نیست؛ اما سپورت با مانو ایرادی ندارد. نمی‌شود در خیابان فقط با یک سپورت تردد کرد. این سختگیری نیست. من هرگز قائل به سختگیری در حجاب نبوده‌ام اما افرادی یک کلمه در باره حجاب می‌گویند، گفته می‌شود آن فرد به سختگیری اعتقاد دارد. وضع حجاب در کل کشور را قابل قبول می‌دانم.» مطهری در ادامه درباره حجاب اجباری افزود: «با موضوع جریمه حجاب در خودرو موافق نیستم. باید از کنار این موارد بگذرند. هر چه به این مسائل توجه کنید، بدتر می‌شود. ما مشکلی در حجاب نداریم و مرد با اراده خود آن را رعایت می‌کنند. این حجاب تقریباً اختیاری است. اجباری آن است که طالبان می‌گفت اما با بعضی از این برخورد‌ها که فردی با حجاب نامناسب دستگیر شود موافق نیستم. باید از کنار این موارد گذشت. موارد نادری هست که فرد در حجاب گشت. موارد نادری هست که فرد روسری خود را برداشته و باید از کنار این مسائل گذشت اما باز داشت و زندان سبب بدتر شدن موضوع می‌شود.»

مدیر عامل بنیاد باران خاطرنشان کرد: آقای تاجزاده مجرم امنیتی نبوده؛ بلکه اتهام سیاسی داشته و زندانی سیاسی بوده است؛ تاجزاده نه دزدی کرده و نه مشکل امنیتی داشته که بگوییم باید حتماً در صلاحیت شود. جواد امام اظهار کرد: آقای تاجزاده به راحتی اعلام کرده چنین اراده‌ای دارد، اما در عین حال گفته هنوز به جمع‌بندی نهایی نرسیده است. اینکه برخی بگویند تاجزاده صلاحیت‌است تا شورای نگهبان ایشان را رد کند و حجتی برای تحریم انتخابات ریاست‌جمهوری داشته باشند، حرف بی‌ربطی است. ایشان فعال سیاسی و منتقد وضع موجود است و علناً نیز تمام نظرات و نقدها را بیان می‌کند و اقدامات خوب حاکمیتی را احترام و حمایت و بقیه موارد را نیز به صراحت اعلام می‌کند؛ شاید برخی این صراحت لهجه را بر نمی‌تابند. اگر انتخابات آزاد می‌خواهیم، مردم باید تشخیص دهند که آقای تاجزاده صلاحیت دارد سکان ریاست‌جمهوری را در دست بگیرد یا خیر. در خیلی از کشورهای دنیا افراد از درون زندان برای حضور در رقابت‌های انتخاباتی ثبت‌نام می‌کنند.

فعال سیاسی اصلاح‌طلب گفت: اصولگرایان اگر همچون صدواسیما علیه مذاکرات وارد عمل شوند، نتیجه‌اش این خواهد بود که مردم، حس ترس و وحشتی که نسبت به معیشت‌شان دارند را به آنها نسبت می‌دهند و این برای آنها به بحران بدل خواهد شد. محمدعلی ابجدی تصریح کرد: حضور آقای تاجزاده را در انتخابات ریاست‌جمهوری بسیار مثبت می‌دانم و باید از ایشان تقدیر کرد که در این شرایط کاندیدای ریاست‌جمهوری شده است. ای کاش مشکلی در راه رقابت برای ایشان به وجود نیاید و شورای نگهبان و نهادهای و نظارتی مانعی نباشند. حضور شخصی مثل تاجزاده می‌تواند انتخابات را جدی کند. معتقدم آقای تاجزاده می‌تواند به پدیده انتخابات کمک کند و مشارکت را بالا ببرد. مصطفی تاجزاده که در درون جبهه اصلاح‌طلبان است، سقف مطالبات را مطرح می‌کند و در مقابلش کسانی هستند که کف مطالبات را مطرح می‌کنند؛ معتقدم این بهترین شرایط است که مردم بین سقف و کف، بخشی از آن را که می‌خواهند نماینده داشته باشند، انتخاب کنند.

سیاست

گفت‌وگو

سیدجلال ساداتیان در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

مسائل منطقه هم جزو مذاکرات وین هست؛ توان دفاعی، نه

▶ تیم بایدن منتظر دولت آینده نیست

▶ گفت‌وگوهای وین برای حصول نتیجه‌است و نه مذاکرات آتی

آرمان ملی – **علیرضا پور حسین:** آنچه تا امروز تمام کشورهای طرف برجام بر آن باور دارند این است که در کل از پیشرفت احیای برجام در چارچوب رایزنی‌ها میان شرکای فعلی توافق و نمایندگان آمریکا راضی هستند. همچنین درباره تجدیدنظر در برجام در مذاکرات وین گفت‌وگویی انجام نمی‌شود و این مساله تصدیق می‌کند که توافق هسته‌ای نمی‌تواند جایگزینی داشته باشد. در دو هفته اخیر، مذاکرات کمیسیون مشترک برجام در راستای احیای توافق هسته‌ای از طریق بازگشت دوجانبه تهران – واشنگتن به پایبندی کامل به توافق هسته‌ای در وین جریان داشته است. مشارکت‌کنندگان در این مذاکرات، کیفیت روند آن را به طور کلی سازنده و جامع تلقی کرده‌اند اما معتقدند با وجود پیشرفت‌هایی که حاصل شده، هنوز فعالیت مشترک بیشتری از سوی اعضای کمیسیون مشترک و آمریکا برای تحقق احیای توافق لازم است. با وجود حضور آمریکا در وین در طول مذاکرات کمیسیون مشترک برجام، مذاکرات مستقیمی تاکنون میان ایران و آمریکا انجام نشده است و گفت‌ووها از طریق ۴+۱ به آمریکا منتقل می‌شود. پس از دو هفته جلسه فشرده، کار گروه‌های کمیسیون مشترک برجام در حال بررسی احکام‌های موجود برای لغو تحریم‌های آمریکا و بازگردانی اقدامات جبرانی ایران به حالت قبل در راستای بازگشت دوجانبه به توافق هسته‌ای و احیای آن هستند؛ این مسئله «آرمان ملی» گفت‌وگویی با سیدجلال ساداتیان، سفیر پیشین ایران در بریتانیا داشته است که در ادامه می‌خوانید.

▶ تعلل‌های ابتدایی دولت بایدن در راستای احیای برجام به چه علت بوده است؟

روند کلی سیاست خارجی ایران از زمانی که بایدن حتی به کاخ سفید راه پیدا نکرده بود، مثبت ارزیابی می‌شد. یکی از دلایل آن این بود که به صراحت خروج از برجام را تفسیح دهد و عنوان می‌کردند خواستار بازگشت به این توافق هستند. این امرکرا را به صورت رسمی اعلام کردند و تنها حرف یک مقام سیاسی در آمریکا نبود؛ بلکه روی این مورد اتفاق نظر داشتند. انتخاب تیمی که با جان کری نیز در حوزه برجام کار می‌کردند این امر را به واقعیت نزدیک‌تر کرد؛ نکته قابل توجه این است که بایدن با وارد شدن به کاخ‌سفید دست به تعلل در حوزه برجام زد. علت تعلل‌ها مخالفت شخص نتانیاهو و لابی‌های صهیونیستی و عربی بود که زمانی که در کنار مخالفت‌های طرفداران ترامپ و جمهوری خواهان قرار می‌گرفت، کار را برای بایدن سخت می‌کرد. بارها نیز به بایدن نامه نوشته شد که نباید تحریم‌ها را لغو کند. از سوی دیگر نیز در داخل ایران نیز کارشکنی وجود داشت و به هر شکل ممکن پیام می‌دادند که دولت روحانی مستعجلاً است و آمریکا نباید با این دولت گفت‌وگو کند. در راستای همین کارشکنی‌ها نیز به وزیر خارجه و رئیس‌جمهوری کشورمان حمله شد. تمامی این موارد تیم بایدن را در یک حالت تعلیق نگه داشت که به تعهدات خود عمل کند. طبیعتاً نیز ایران آماده است که ابتدا آن کسی که خارج شده است باید به برجام بازگردد و مرحله‌ای و لغو یک باره تحریم‌ها به وجود آمد، که امروز در خصوص آن در وین گفت‌وگو صورت می‌گیرد. باید توجه داشت که فضا متفاوت شده و احیای برجام نزدیک است.

▶ ارتباطی بین مذاکرات منطقه‌ای ایران با مذاکرات وین وجود دارد؟

در این میان لابی‌های شکل گرفت، قطر، عراق و عمان به میدان آمدند تا هر یک تنش‌کنند که در این میان تلاش‌های عراق به سمت مذاکره ایران و عربستان سوق پیدا کرد. در ابتدا این دیدار تک‌بندی و سپس اذعان شد که ارتباطاتی شکل گرفته است. در نهایت این باور به‌وجود آمد که باید گفت‌وگو کرد و به‌رهی نیز این داده است که گفت‌وگو شکل گیرد و این گفت‌وگوها باید با ۴+۱ شکل گیرد. اتفاق جالبی که در این حین رخ داد سفر رابرت مالی به وین و حضور در جلسه جانبی بود. جالب این است که نماینده آمریکا به این جلسات نمی‌توانست وارد شود و باید منتظر گفت‌وگوها می‌ماند. این روند تمایل طرفین را برای اینکه توافق حاصل شود، نشان داد. مشخصاً تیم بایدن منتظر آمدن دولت بعدی ایران نیست و هر دو طرف می‌خواهند هر چه سریع‌تر توافق صورت گیرد. بحث در خصوص توان‌نظامی ایران از دور گفت‌وگوهای وین حذف شده است اما در خصوص مسائل منطقه‌ای مذاکرات وجود دارد و به همین علت به موازات وین دیداری در منطقه میان ایران و عربستان شکل گرفت. باید توجه کرد که مسائل فنی‌رای لغو تحریم‌ها و اجرایی تعهدات از سوی ایران امروز در حال بحث است.

▶ آیا ایران نیز ممکن است در خواست‌های جدیدی از طرف‌های غربی داشته باشد؟

مساله مکانیسم‌های مورد اعتراض ایران بوده و برای ایران یک تهدید است و ایران می‌خواهد این مساله را حل و فصل کند و نباید به‌گونه‌ای باشد که به‌واسطه کوچک‌ترین اختلافی ایران را به‌واسطه وجود مکانیسم حاشه تهدید کرد. سه تیم کارشناسی متفاوت در وین حال گفت‌وگو هستند. اظهارات نشان می‌دهد روند مذاکرات مثبت است و گفت‌وگو برای توافق در خصوص رسیدن به نتیجه است. یک ماه دیگر فرصت وجود دارد و احتمالاً تا آن تاریخ جمع‌بندی صورت می‌گیرد و شاهد خواهیم بود تا قبل از ۳ خرداد احتمالاً وزرای خارجه بیابیه‌ای را قرائت کنند. جزئیات در آن بره زمانی مشخص خواهد شد. روسیه و چین نیز در این عرصه به علت اینکه می‌خواهند تنش‌ها کاهش یابد، به مذاکرات سرعت داده‌اند.

